

Ako sa pre podnikateľské subjekty zmenia možnosti čerpania štrukturálnych fondov v novom programovacom období 2014 – 2020

Odborný seminár Slovenskej asociácie podnikových finančníkov
Zochova chata, 14. novembra 2013

Vplyv politiky súdržnosti EÚ

podpora malých
a stredných podnikov

odborná
príprava

energetická
efektívnosť

obnoviteľná
energia

výskum a inovácie

doprava

spolupráca medzi
regiónmi

Budúca politika súdržnosti EÚ

- zameraná na plnenie cieľov **stratégie Európa 2020**
- reakcia na globálne výzvy:
  - do r. 2015 sa 90% svetového hospodárskeho rastu bude vytvárať mimo EÚ
  - do r. 2030 budú rozvojové a rozvíjajúce sa trhy predstavovať až 60% svetového HDP
  - pokles podielu EÚ na globálnom trhu v produkcii strojných zariadení medzi r.2009 – 2012 zo 44% na 31%
  - pokles podielu EÚ na globálnom trhu v oblasti registrácií nových patentov medzi r.1993 – 2010 o vyše 10%

Ciele:

1. Investovanie do rastu a zamestnanosti na podporu stratégie Európa 2020
2. Európska územná spolupráca

Regionálne rozdiely pretrvávajú

Priemer za r. 2006 - 2008

HDP na obyvateľa*

■ < 50 % priemeru EÚ

■ 50% - 75%

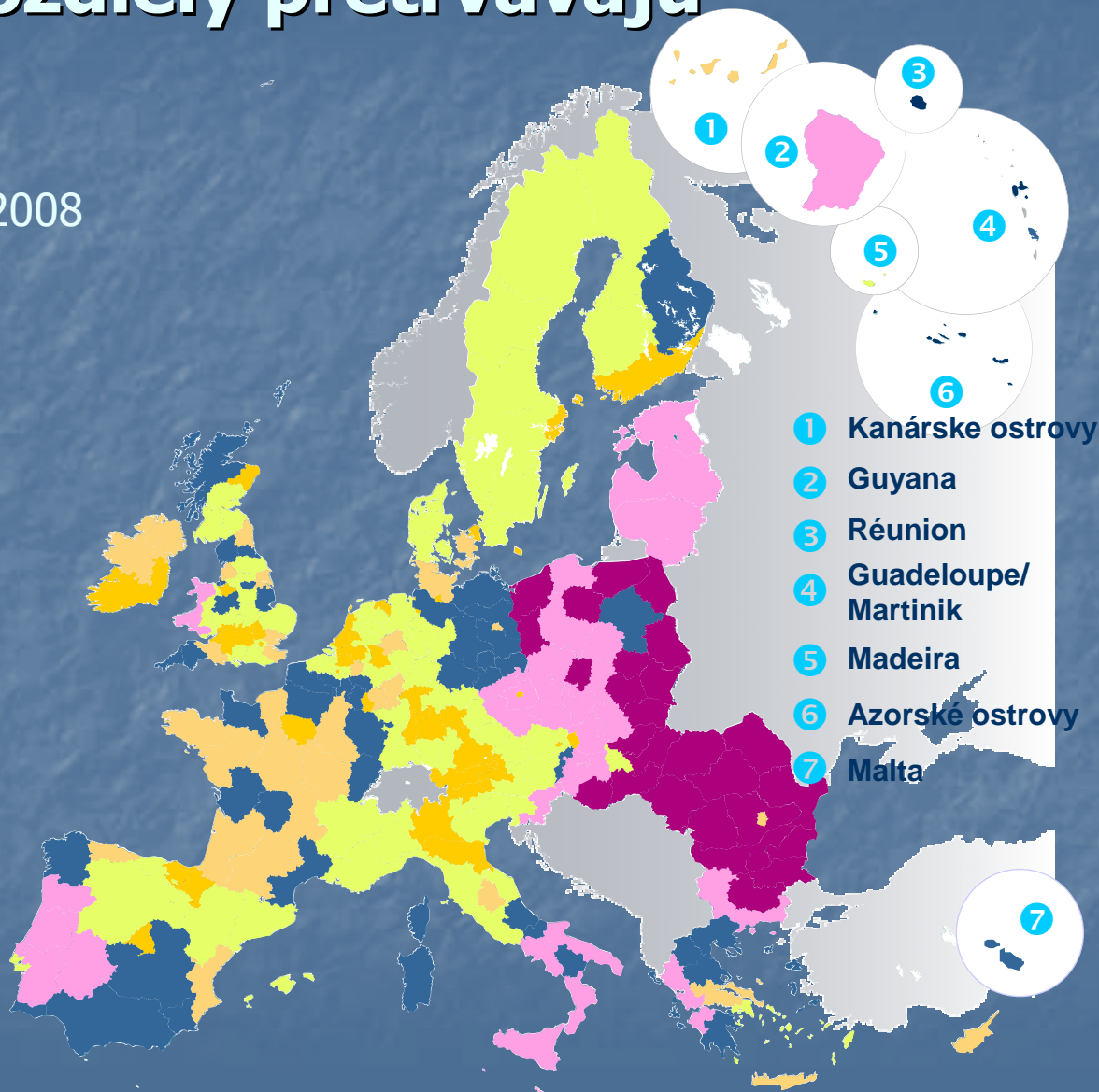
■ 75% - 90%

■ 90% - 100%

■ 100% - 125%

■ > 125%

*index EÚ 27 = 100

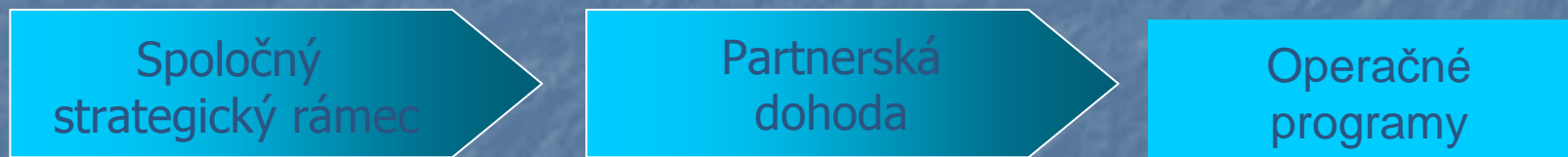
Hlavné zmeny v politike súdržnosti EÚ

- **Dôraz na výsledky** - bežné ukazovatele a ukazovatele podmienené programom,
- **Výkonnostný rámec** - jasné a merateľné dosiahnuté méty a ciele
- **Výkonnostná rezerva** - 5 % vnútroštátne vyčlenených finančných prostriedkov (členský štát, fond a kategória regiónu)
- **Predbežná podmienenosť** - zaistenie zavedenia podmienok na účinné investovanie
- **Makroekonomická podmienenosť** - Zosúladenie s novým hospodárskym riadením

Zjednodušenie pravidiel

- spoločné pravidlá v rámci spoločného strategického rámca
politika súdržnosti, rozvoj vidieka, námorná politika a politika v oblasti rybného hospodárstva
- možnosť financovania programov z viacerých fondov
EFRR, ESF a Kohézny fond
- zjednodušený systém implementácie
  - **zosúladené pravidlá v oblasti oprávnenosti a trvania**
  - výraznejšie využívanie zjednodušených výdavkov
  - **spájanie platieb s výsledkami**
  - *elektronická súdržnosť* – jednotné kontaktné miesto pre príjemcov
  - **vyvážený prístup v oblasti kontroly**

Postup využívania finančných prostriedkov EÚ

- Komplexná investičná stratégia v súlade s cieľmi stratégie Európa 2020
- Prepojenosť s Národným programom reforiem (NPR)
- Koordinácia politiky súdržnosti, rozvoja vidieka, finančných prostriedkov v oblasti námorného a rybného hospodárstva
- Zavedenie cieľov a ukazovateľov na meranie pokroku a účinku opatrení
- Efektívnosť – zavedenie výkonnostného rámca
- Účinnosť – posilnenie výkonnosti verejnej správy, odstraňovanie byrokracie

Navrhovaný viacročný rozpočet EÚ (2014 – 2020)

Ostatné politiky
(pôdohospodárstvo,
výskum, vonkajšia pomoc
atď.)
63 % (€649 mld.)

**Politika
súdržnosti**
33 % (€336 mld.)

**Nástroj
Spájame Európu**
4 % (€40 mld.)

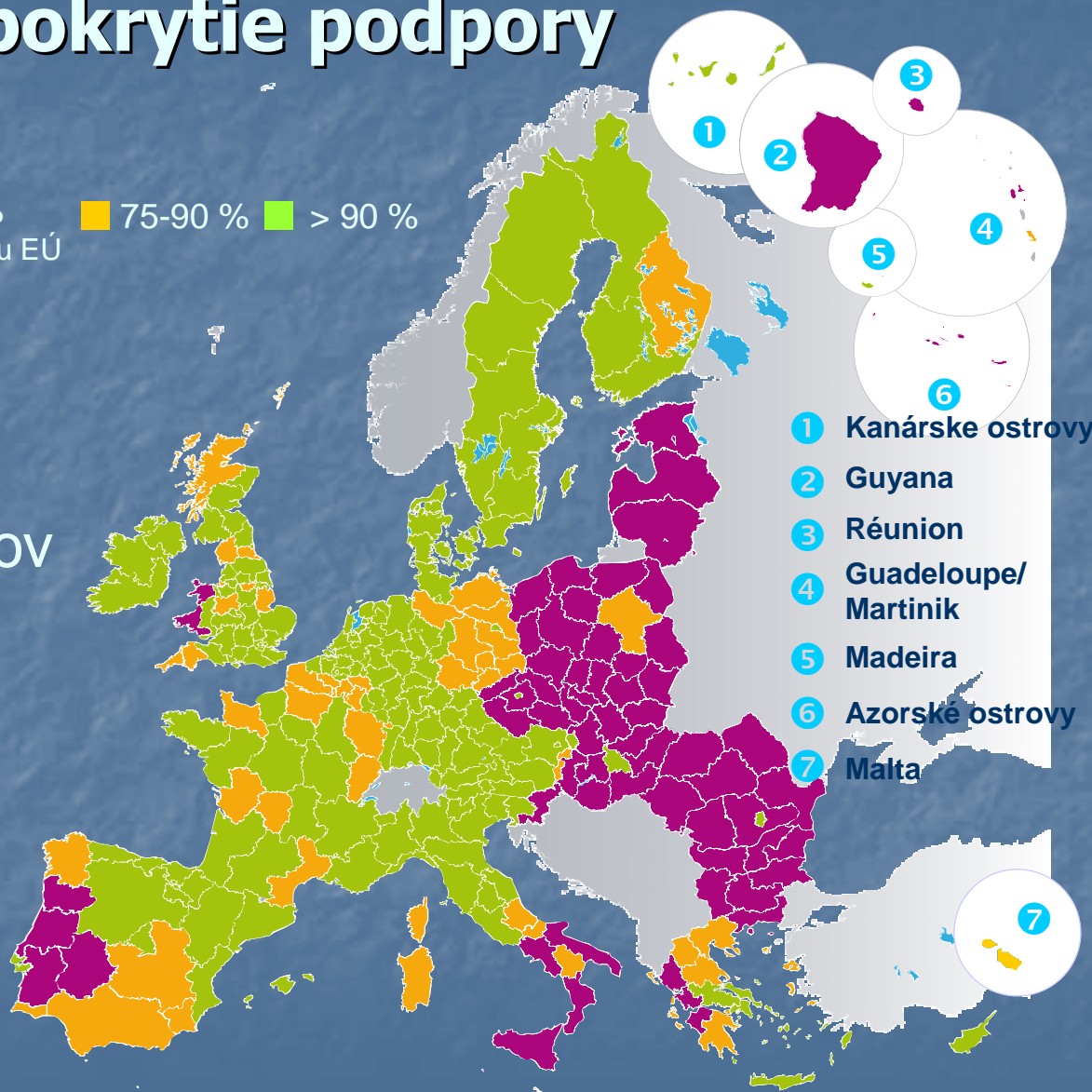
Geografické pokrytie podpory

HDP na obyvateľa* ■ < 75 % ■ 75-90 % ■ > 90 %
priemeru EÚ

* index EÚ 27 = 100

3. kategórie regiónov

- menej rozvinuté regióny
- prechodné regióny
- rozvinutejšie regióny

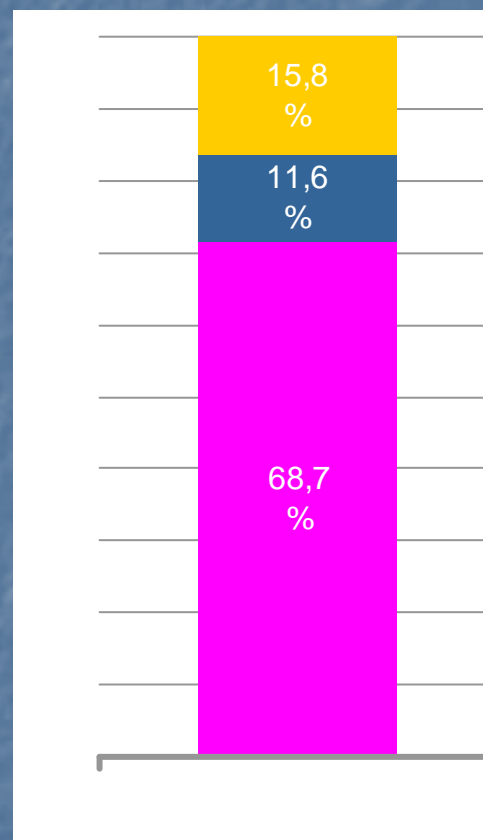
Finančné rozdelenie podpory

■ Menej rozvinuté regióny/členské štáty

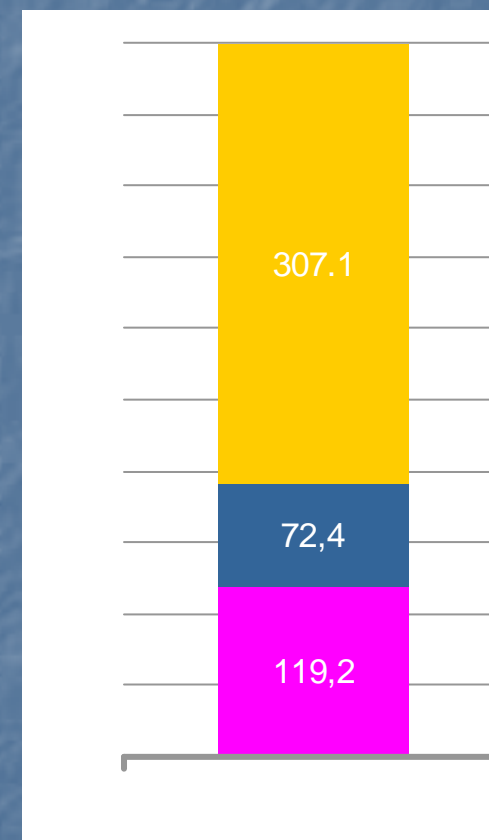
■ Prechodné regióny

■ Rozvinutejšie regióny

	mld. €
Kohézny fond ¹	68.7
Menej rozvinuté regióny	162.6
Prechodné regióny	38.9
Rozvinutejšie regióny	53.1
Európska územná spolupráca	11.7
Najodľahlejšie regióny a málo obývané oblasti	0.9
Celkovo	336.0

Dotácia z rozpočtu
(v %)

Zahrnuté obyvateľstvo
(v miliónoch)

¹ 10 miliárd EUR z Kohézneho fondu sa vyčlení na nástroj „Spájame Európu“

Rozdelenie zdrojov na maximalizáciu účinku

Sústredenie investícií z Európskeho fondu regionálneho rozvoja

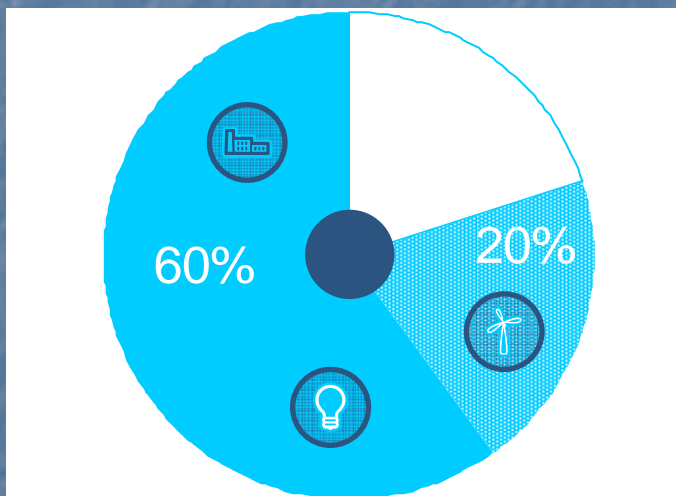
Energetická účinnosť a obnoviteľná energia

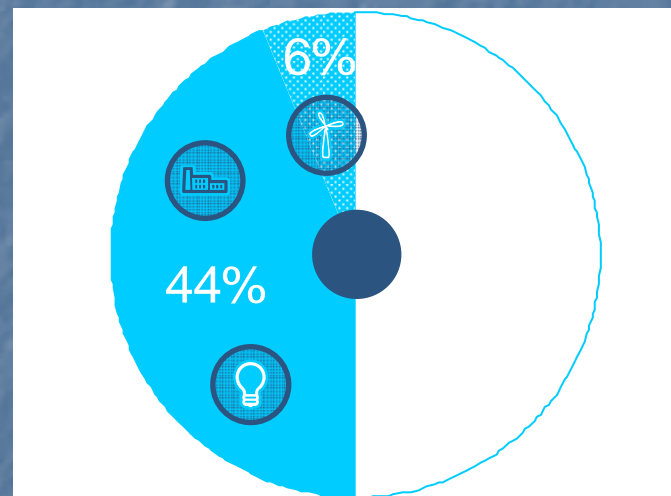
Výskum a inovácie

Konkurencieschopnosť MSP

Rozvinutejšie a prechodné regióny

Menej rozvinuté regióny

Flexibilita – rozličné regióny majú rozdielne potreby
Mimoriadne ustanovenia pre bývalé konvergentné regióny

Proces programovania

Tematické ciele

- 1) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
- 2) Zlepšenie prístupu k informáciám a ku komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality
- 3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP
- 4) Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
- 5) Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík
- 6) Ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov
- 7) Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
- 8) Podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily
- 9) Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe
- 10) Investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania
- 11) Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy

Politika zameraná na investície

Podpora využívania inovačných finančných nástrojov

- ✓ rozširovanie rozsahu na všetky oblasti investovania
- ✓ prehľadnejší regulačný rámec
- ✓ 10 % bonus na inovačné finančné nástroje a rozvoj pod vedením Spoločenstva
- ✓ rozšírenie možností, ktoré ponúkajú flexibilitu manažérom programu

Maximálne intenzity financovania

- 75-85 % v menej rozvinutých a najodľahlejších regiónoch
- 60 % v prechodných regiónoch
- 50 % v rozvinutejších regiónoch

Intenzity financovania

Menej rozvinuté regióny

Zdroj/ Prijímateľ	organizácie štátnej správy	ostatné subjekty verejnej správy (VÚC, obce, MVO)	súkromný sektor mimo schém št. pomoci	súkromný sektor (schémy pomoci de minimis)	súkromný sektor (schémy št. pomoci)
EÚ	85,0 %	85,0 %	85,0 %	intenzita pomoci stanovená riadiacim orgánom	maximálna intenzita štátnej pomoci
ŠR	15,0 %	10,0 %	5,0 %		0,0 %
prijímateľ	0,0 %	5,0 %	10,0 %	miera spolufinancovani a stanovená riadiacim orgánom	podľa príslušnej schémy štátnej pomoci

Intenzity financovania

Viac rozvinuté regióny

Zdroj/ Prijímateľ	organizácie štátnej správy	ostatné subjekty verejnej správy (VÚC, obce, MVO)	súkromný sektor mimo schém št. pomoci	súkromný sektor (schémy pomoci de minimis)	súkromný sektor (schémy št. pomoci)
EÚ	50,0 %	50,0 %	50,0 %	intenzita pomoci stanovená riadiacim orgánom	maximálna intenzita štátnej pomoci
ŠR	50,0 %	45,0 %	40,0 %		0,0 %
prijímateľ	0,0 %	5,0 %	10,0 %	miera spolufinancovani a stanovená riadiacim orgánom	podľa príslušnej schémy štátnej pomoci

Stratégia inteligentnej špecializácie

- ❑ RIS 3 - ex ante podmienka čerpania fondov pre cieľ 1
Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
- ❑ Ciele:
  - prispieť k posilneniu ukotvenia kľúčového priemyslu a k diverzifikácií hospodárstva
  - zvýšenie podielu využívania vlastného výskumu, inovácií a kreativity
  - podpora podnikateľského prostredia priaznivého pre inovácie a jeho internacionalizácia
  - budovanie inovačných kapacít v hospodárskej praxi

Stratégia inteligentnej špecializácie

Oblasti hospodárskej špecializácie

- **Automobilový priemysel a strojárstvo**
- **Spotrebná elektronika a elektrické prístroje**
- **Informačné a komunikačné produkty a služby**
- **Výroba a spracovanie železa a ocele**

Perspektívne oblasti špecializácie

- **Automatizácia, robotika a digitálne technológie**
- **Spracovanie a zhodnotenie ľahkých kovov a ich zliatin**
- **Výroba a spracovanie polymérov a progresívnych chemických substancií (vrátane smart fertilizations)**
- **Kreatívny priemysel**
- **Zhodnocovanie domácej surovinovej základne**
- **Podpora inteligentných technológií v oblasti spracovania surovín a odpadov v regióne výskytu.**

Stratégia inteligentnej špecializácie

Oblasti špecializácie z hľadiska dostupných vedeckých a výskumných kapacít

- **materiálový výskum a nanotechnológie,**
- **informačno-komunikačné technológie,**
- **biotechnológie a biomedicína,**
- **pôdohospodárstvo a životné prostredie, vrátane moderných chemických technológií šetrných k životnému prostrediu,**
- **udržateľná energetika a energie.**

Stratégia inteligentnej špecializácie

Nástroje (výber):

- inovačné vouchre
- schéma typu SBIR
- podpora spolupráce podnikov s akademickým sektorom
- projekty transferu technológií
- projekty pre budovanie VaI kapacít v podnikoch
- pilotné projekty na zakladanie technologických a prototypových centier
- finančné nástroje (úverové, záručné, rizikové, daňové stimuly)
- grantové schémy
- podpora inkubátorov
- podpora klastrov
- poradenstvo a vzdelávanie zamerané na zvyšovanie povedomia v oblasti inovácií a podnikania
- legislatívne zmeny pre znižovanie regulačného zaťaženia
- odstraňovanie prekážok v oblasti rozvoja kapitálového trhu
- podpora proexportných aktivít
- projekty na zlepšenie ochrany a využívania duševného vlastníctva

Stratégia inteligentnej špecializácie

Schéma implementácie

Operačné programy pre obdobie 2014 – 2020

1. Výskum a inovácie (MŠVVŠ),
2. Kvalita životného prostredia (MŽP),
3. Integrovaná infraštruktúra (MDVRR),
4. Integrovaný regionálny operačný program (MPaRV),
5. Ľudské zdroje, zamestnanosť a soc. inklúzia (MPSVR),
6. Efektívna verejná správa (MV)

Ďalšie programy:

Technická pomoc, Rozvoj vidieka, Rybné hospodárstvo,
Európska územná spolupráca a program INTERACT

Operačné programy pre obdobie 2014 – 2020

Implementácia:

- riadiace orgány
- sprostredkovateľské orgány – výzvy
- certifikačné orgány
- národné projekty
- globálne granty

Otvorené otázky (???)

- ❖ deliace línie medzi jednotlivými OP
- ❖ koordinácia a synergia medzi opatreniami na podporu podnikania navrhnutými v rámci jednotlivých OP
- ❖ vzťah medzi implementačnými štruktúrami OP VaI a RIS 3
- ❖ systém implementácie finančných nástrojov

Identifikácia opatrení štrukturálnych fondov na podporu podnikania

	Prioritná os	Tematický cieľ	Riadiaci orgán	Sprostred orgán
Operačný program Výskum a inovácie (OP VaI)	2 Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie	(TC1) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	MŠVVŠ SR	MH SR
		(TC3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP		
		(TC4) Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch		
		(TC8) Podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily		
Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP)	3 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo	(TC4) Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	MŽP	MHSR
Integrovaný regionálny operačný program (IROP)	3 Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť	(TC3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	MPaRV SR	

Časový harmonogram

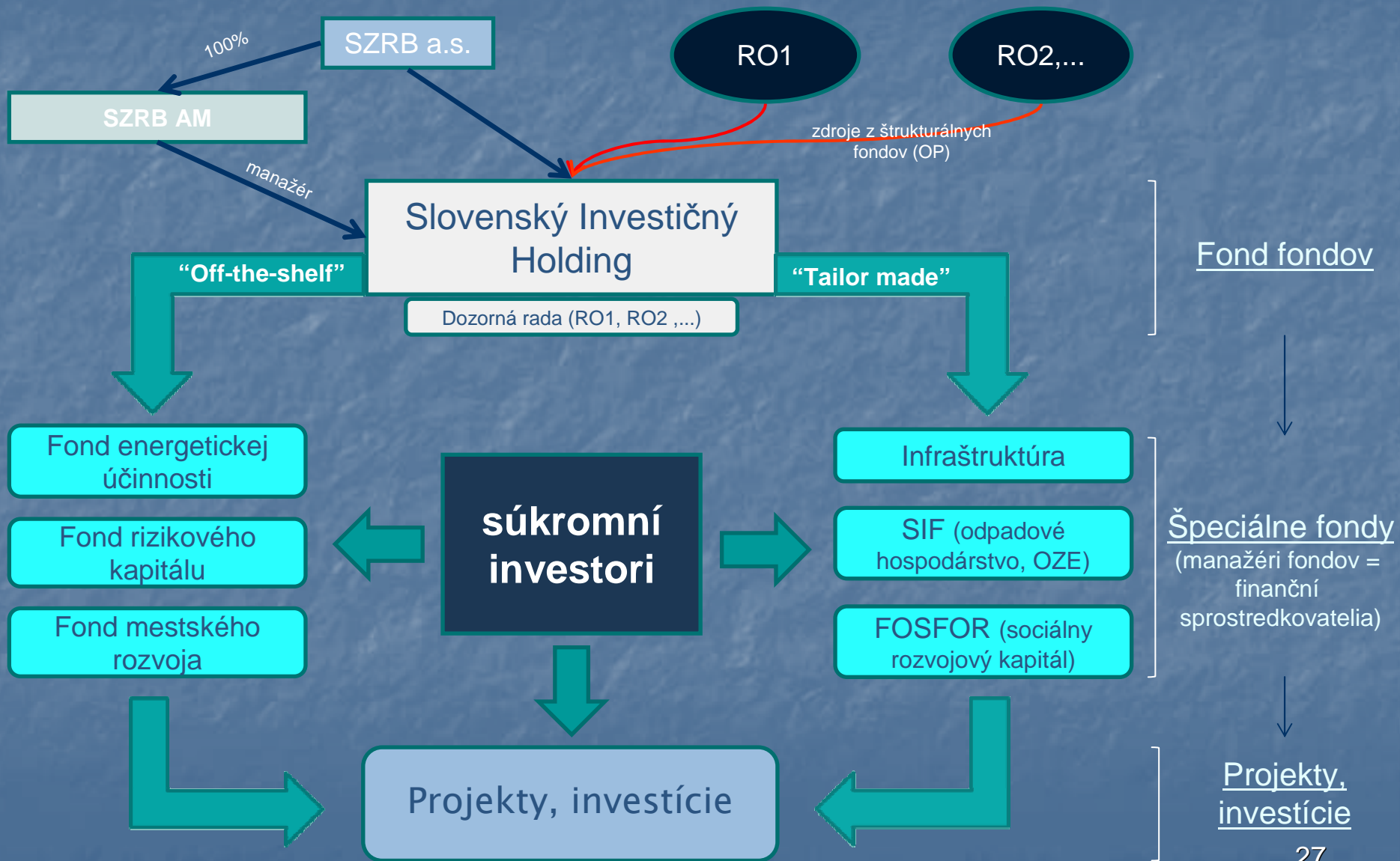

Finančné nástroje

- vyčlenené **3 % z celkovej** národnej **alokácie** ESIF pre SR (424 mil.€)
- rozšírenie možností využitia finančných nástrojov **na všetky tematické ciele**
- **zvýšená flexibilita** implementácie prostredníctvom nástrojov šitých na mieru (tailor-made) alebo prostredníctvom nástrojov pripravených EK (off-the-shelf)
- možnosť **kombinácie financovania** prostr. finančných nástrojov s ďalšími formami podpory
- možnosť započítania **finančných prostriedkov súkromného sektora** vo finančnom nástroji do národného spolufinancovania
- lepší **system motivácie** pre finančných sprostredkovateľov
- zjednodušenie pravidiel v oblasti **štátnej pomoci**
- systém implementácie:
  - holdingový fond
  - individuálne nástroje

SIH (Slovenský Investičný Holding)

navrhovaná štruktúra

Komunitárne programy pre oblasť podnikania

- COSME (2,5 mld. €) – 4 komponenty:
  - zlepšenie prístupu MSP k financiám
  - zlepšenie prístupu na zahraničné trhy
  - podpora podnikateľov
  - zlepšenie rámcových podmienok pre konkurencieschopnosť podnikania
- Horizont 2020 (77 mld. €) – komponenty:
  - spoločné projekty pre výskum, vývoj a inovácie
  - Nástroj na podporu MSP
  - PPP – spoločné technologické iniciatívy (podniky vs vedeckovýsk. org.)
  - finančné nástroje
  - Akcie Marie Sklodowska-Curie (stáže, školenia, spolupráca, výskum)
  - Eurostars (výskumné MSP)
  - LEIT (Leadership in Enabling & Industrial Technologies)
  - spoločenské výzvy (klimatická zmena, potravinová bezpečnosť apod.)

Informácie o programoch EÚ na podporu podnikania

www.ec.europa.eu/info/region

www.nsrr.sk/sk/programove-obdobie-2014-2020/

www.access2finance.eu/

www.ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

www.ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm

www.een.sk ; www.msponline.sk/

Informácie k operačným programom

- webstránky príslušných ministerstiev – riadiacich orgánov operačných programov

Ďakujem za Vašu pozornosť